

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclu de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Studiul Noului Testament</i> <i>Study of the New Testament</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Pr. Melniciuc Puică Ilie						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. asoc. Dr.Diac. Argatu Ilarion						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DF

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					11
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	33				
3.9 Total ore pe semestru	75				
3.10 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoprojector
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoprojector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1.Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP2.Cunoașterea și dezvoltarea aptitudinilor necesare mărturisirii credinței ortodoxe prin actul artistic</p> <p>CP3.Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclezială și conservării - restaurării acesteia</p> <p>CP4.Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale</p> <p>CP5.Soluționarea problemelor ambientale a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile), identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclezial;</p> <p>CP6.Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale)</p> <p>CP7.Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora</p> <p>CP8.Înțelegerea și utilizarea elementelor de limbaj specific domeniului teologic, a materialelor și tehnicilor folosite la studierea Noului Testament.</p> <p>CP9. Identificarea, analiza și descrierea factorilor ce conduc la interpretarea plurivalentă a Noului Testament.</p> <p>CP10.Diagnoza problemelor ce conduc la interpretări confesionale ale Noului Testament și metodologia de aplicare a unor criterii științifice și confesionale corecte.</p> <p>CP11.Soluționarea unor teme biblice sensibile, din perspectivă ortodoxă (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice).</p> <p>CP12.Consiliere profesională și de integrare comunitară</p>
Competențe transversale	<p>CT1.Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă</p> <p>CT2.Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă</p> <p>CT3.Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue</p> <p>CT4.Consiliere profesională și de integrare socială</p> <p>CT5.Deprinderea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, într-un cadru liber ales, sub o strictă observație calificată de specialitate</p> <p>CT6.Asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, dezvoltarea capacităților empatice de comunicare interpersonală și asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților teologice, în echipă.</p> <p>CT7.Informarea și cunoașterea continuă prin intermediul metodelor și tehnicilor adecvate de învățare în domeniul teologic, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Studentul să cunoască și să înțeleagă conceptele de bază referitoare la Noul Testament, limbajul și interpretarea confesională a acestuia
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Studentul să își dezvolte abilitățile de a aplica și corela în mod corect cunoștințele acumulate pentru rezolvarea diferitelor probleme legate de studiul biblic individual și comunitar - Studentul să fie capabil să folosească textul Noului Testament - Studentul să poată identifica principalele surse textuale antice pe care le folosim în analiza biblică - Studentul să poată expune principalele ediții ale Sfintei Scripturi în limba română - Studentul să poată prezenta conceptele biblico-teologice din Evangheliile după Matei și Marcu

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Studiul Noului Testament: izvoare, disciplina, metode de cercetare. Iudaismul în epoca Noului Testament; dinastia irodiană. Procuratorii romani și iudeii celor două revolte iudaice. Formarea canonului Noului Testament (sec I și II). Istoria canonului Noului Testament (sec. III-IV)	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
2. Inspirația, autenticitatea și canonicitatea cărților Noului Testament. Istoria textului Noului Testament; originalele Noului Testament. a) Limba în care au fost scrise; b) Formelor exterioară. c) Catalogarea manuscriselor. Codici mai importanți	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
3. Istoria textului Noului Testament (traduceri vechi) Traduceri ale Noului Testament în limbi moderne. Traduceri în limba română. Documente biblice miniaturate românești.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
4. Originea exegezei biblice a) exegeza iudaică b) exegeza Mântuitorului; c) exegeza Sfinților Apostoli; d) exegeza la Părinții Apostolici, Apologeti. Școli și curente exegetice în sec. II-V: a) Școala din Alexandria; b) Școala din Antiohia; c) Exegeza în Apus. Istoria exegezei biblice din Evul Mediu până în prezent. Biblia moralizată în Occident.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
5. Cuvântul "evanghelie" și înțelesurile lui; numărul Sfințelor Evanghelii, Originea Sfintei Evanghelii. Autorul, autenticitatea și integritatea Evangheliei după Matei. Limba, adresații, scopul, timpul și locul scrierii Evangheliei după Matei. Simbolul pictural al autorului.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
6. Genealogia și nașterea Mântuitorului închinarea magilor, fuga în Egipt, uciderea pruncilor, înapoierea în Nazaret. Sfântul Ioan Botezătorul. Botezul și ispitirea Mântuitorului. Analiza biblică a icoanelor Nașterea Domnului și Botezul Domnului. Abateri de la Erminia bizantină. Scena tridimensională și icoana.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
7. Începutul activității Mântuitorului în Galileea; chemarea primilor ucenici. Predica de pe Munte. Raportul dintre Legea Veche și Legea Nouă. Despre milostenie, rugăciune și post. Pronia divină. Celelalte învățături din Predica de pe Munte. Iconografia cu Hristos Învățător. Textul biblic al Fericirilor în icoana Sfinților.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
8. Minunile săvârșite de Mântuitorul. Clasificarea lor. Reprezentările de la Dura-Europos și din catacombele Romei referitoare la vindecările relatate în Sf. Scriptură.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea,	2h

	expunerea interactivă, exemplificarea.	
9. Fapte și învățături ale Mântuitorului. Atitudinea Mântuitorului față de mama sa. Frații Domnului. Iconografia Maicii Domnului, pornind de la textul biblic (Buna-Vestire; Elisabeta și Fecioara Maria; Fecioara la templu). Originalitate mariologică fundamentată pe Tradiția Bisericii.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
10. Parabolele Mântuitorului. Definiție, clasificare. Parabolele Evangheliei după Matei. Parabola specific Evangheliei după Marcu. Fapte și învățături ale Mântuitorului. Miniaturi din Evangheliare vechi și noi.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
11. Activitatea Mântuitorului în drum spre Ierusalim. Mântuitorul în Ierusalim. Rechizitoriul împotriva fariseilor și cărturarilor. Iconografia Intrării în Ierusalim. Smochinul uscat.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea sinoptică, exemplificarea.	2h
12. Marea cuvântare eshatologică. Viziunea Sf. Vasile al Constanțianei, cu referire la „mica apocalipsă” de la Matei.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
13. Cina cea de Taină. Începutul patimilor Mântuitorului. Judecarea, răstignirea și îngroparea Mântuitorului. Reprezentări iconografice din Săptămâna Patimilor, cu fundament în Evangheliile sinoptice.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h
14. Învierea Domnului, prezentată de Evangheliile după Matei și Marcu. Arătarea Celui Înviat în reprezentări orientale și occidentale.	Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea.	2h

Bibliografie

Biblia, Ediții ale Sfântului Sinod al B.O.R

Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Matei*, în PSB vol. 23, EIBMBOR, București, 1994.

Sf. Teofilact al Bulgariei, *Comentarii la Evangheliile după Matei și Marcu*, Sofia, București, 1999.

Sf. Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Ev. După Ioan*, EIBMBOR, PSB vol. 41, București, 2000.

Noul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți vol. II (Marcu), vol. V (Fapte) (Pr. Ioan Sorin USCA), Ed. Christiana, București, 2021.

BROWN, R.E., *Que sait'on du Nouveau Testament?*, trad. J. Mignon, Ed. Bayard, Labor et Fides, Paris, 2000.

CONZELMANN, H., A. Lindemann, *Guide pour l'étude du Nouveau Testament*, trad. P.Y. Brandt, Labor et Fides, Col. Le Monde de la Bible, Genève, 2000.

GHEAȚĂU, ier. Mihail, *Teofania. Scurtă incursiune biblică și artistică în istoria icoanei „Botezul Domnului”*, Ed. Doxologia, Iași, 2010.

KARAVIDOPOULOS, Ioannis, *Comentariu la Evanghelia după Marcu*, Ed. Bizantină, 2007.

MIHOC, Pr. Lect. Dr. Ioan, *Morala Predicii de pe Munte și influența ei asupra gândirii și vieții creștine*, Ed. Universității “Lucian Blaga” Sibiu, 2009.

MIHOC, Pr. Prof. Dr. V., Asist. Drd. D. Mihoc, *Introducere în Studiul Noului Testament*², vol. I, Biblioteca Noului Testament, Ed. Teofania, Sibiu, 2001.

PAPACOSTA, Arhim. Serafim, *Parabolele Domnului*, Editura Renasterea, Cluj Napoca, 2022.

STAMATOIU, Pr.Conf. dr. D., *Cele patru sfinte Evanghelii*, Ed. Universitaria, Craiova, 2000.

TOFANĂ, Pr. prof. Stelian, (Coordonator) *Studiul Noului Testament - Introducere generală - Evangheliile după Matei și Marcu*, volumul 1, Ed. Basilica, București, 2022.

ARNHEIM, Rudolf, *Arta și percepția vizuală - O psihologie a Văzului Creator*, Ed. Meridiane, București, 1979.

BOGHIU, Arhim. Sofian, *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Ed. Bizantină, București, 2001.

CAVARNOS, Constantine, *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sofia, București, 2005.

MELNICIUC PUICĂ ILIE, *"The Light of the Gospel that displays the Glory of Christ, who is the Image of God" (2 Cor 4:4)*, Ed. Performantica, Iași, 2011.

MUREȘAN, Vianu, *Simbolul, Icoana, Fața*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2006.

PUHALO, Arhiepiscop, Lazăr, *Icoana ca Scriptură*, trad. M. Rădulescu, Ed. Theosis, 2009.

QUENOT, M., *De la icoană la ospățul nupțial - Chipul, Cuvântul și Trupul lui Dumnezeu*, Ed. Sofia, București, 2007.

ȘTEFĂNESCU, I. D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973.

TRISTAN, Frederick, *Primele imagini creștine*, Ed. Meridiane, București, 2002.

SEMEN, Pr. Petre, *Icoana în Biblie*, Ed. Fides, Iași, 1998.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> - Descifrarea scrierii unui codice biblic. - Abrevieri biblice în textul sacru și în reprezentările iconografice. - Icoana Nașterii Domnului – elemente biblice. - Compoziții picturale legate de minunile și viața Mântuitorului. - Compoziții iconografice care prezintă patimile și răstignirea Mântuitorului. 	<p>Problematizarea, exemplificarea, cu mijloace vizuale. PPT.</p>	<p>Studentii vor întocmi o lucrare scrisă pe tematica biblică reflectată în iconografia Sfințelor Evanghelii.</p>

Bibliografie

BOGHIU, Arhim. Sofian, *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Ed. Bizantină, București, 2001.

GHEAȚĂU, ierom. Mihail, *Teofania. Scurtă incursiune biblică și artistică în istoria icoanei „Botezul Domnului”*, Ed. Doxologia, Iași, 2010.

MELNICIUC PUICĂ ILIE, *"The Light of the Gospel that displays the Glory of Christ, who is the Image of God" (2 Cor 4:4)*, Ed. Performantica, Iași, 2011.

MELNICIUC PUICĂ ILIE, *Abrevieri din manuscrisele biblice regăsite în iconografie*, în „Studii Teologice”, nr. 4/2009.

MELNICIUC PUICĂ ILIE, *Biblical Prints from Alba Iulia – Linguistic Creativity and Fidelity*, în „European Journal of Science and Theology”, 2012, vol. 8, no.4.

MELNICIUC PUICĂ ILIE, *Magii și Steaua: Mărturie în Evanghelia după Matei, tradiția creștină și artă*, în Vol. *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*, Vol. XI, Ed. Doxologia, Iași, 2012.

SENDER, Egon, *Icoana, imaginea nevăzutului - Elemente de Teologie, Estetică și Tehnică*, Ed. Sofia, București, 2005.

USPENSKY L., LOSSKY, V., *Călăuziri în lumea icoanei*, Ed. Sophia, București, 2004.

VANCA Dumitru, *Icoana și cateheza*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2005.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Folosirea textului biblic de către studenți este în conformitate cu cerința Bisericii Ortodoxe Române, folosindu-se mijloace moderne de analiză textual-teologică și interpretare confesională. Compararea sinoptică a textelor biblice este în acord cu propunerea specialiștilor în teologie biblică, oferind o imagine de ansamblu din punct de vedere teologic și literar.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; - coerența logică. gradul de asimilare al limbajului de specialitate.	Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene;	60%
	criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual		
10.5 Seminar/laborator		Evaluarea activității de la orele de seminar.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea elementelor specifice din viața Mântuitorului Hristos, exprimate în Evangheliile după Matei și Marcu.			

Data completării,

01.10.2023

Titular de curs,

Conf. Dr. Pr. Melniciuc Puică Ilie

Titular de seminar,

Asist. asoc. Dr. Diac. Argatu Ilarion

Data avizării în departament,

05.10.2023

Director de departament,

Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HÂRLĂOANU